

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Bakalářská práce

Vývoj cestovního ruchu v Karlovarském kraji

Chris Quaglio

© 2024 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Chris Quaglio

Ekonomika a management

Název práce

Vývoj cestovního ruchu v Karlovarském kraji

Název anglicky

Development of tourism in the Karlovy Vary region

Cíle práce

Cílem práce je analyzovat vývoj a rozvoj cestovního ruchu posledních let v Karlovarském kraji. Práce se zaměří na charakter tohoto odvětví v kraji, na specifika, souvislosti s ostatními společenskými aspekty, na vývoj hotelnictví, restaurací, památek a dopravy.

Metodika

Data budou získána z ČSÚ a dalších dostupných zdrojů. Budou zpracována vhodnými statistickými metodami popisné statistiky, časových řad, regrese a korelace.

Doporučený rozsah práce

30-40

Klíčová slova

cestovní ruch, Karlovarský kraj, Lázeňský trojúhelník, Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy lázně, hotelnictví, lázeňství, památky

Doporučené zdroje informací

ANTOUŠKOVÁ, Michaela; HOMOLKA, Jaroslav. *Cestovní ruch jako faktor rozvoje regionu*. Disertační práce. Praha: 2009.

ARLT, Josef; ARLTOVÁ, Markéta. *Ekonomické časové řady : [vlastnosti, metody modelování, příklady a aplikace]*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1319-9.

FRANCOVÁ, Eva; UNIVERZITA PALACKÉHO. FILOZOFICKÁ FAKULTA. *Cestovní ruch*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. ISBN 80-244-0719-1.

HINDLS, Richard. *Statistika pro ekonomy*. Praha: Professional Publishing, 2004. ISBN 80-86419-59-2.

HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*. Praha: Idea servis, 2001. ISBN 80-85970-36-8.

MOŠNA, František. *Základní statistické metody*. V Praze: Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta, 2017. ISBN 978-80-7290-972-8.

PETŘÍČKOVÁ, Lucie; ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA. *Analýza statistiky cestovního ruchu : možnosti regionalizace Satelitního účtu cestovního ruchu*. Disertační práce. Praha: 2008.

SVATOŠOVÁ, Libuše; KÁBA, Bohumil; ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA, ; ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. KATEDRA STATISTIKY. *Statistické metody II*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2008. ISBN 978-80-213-1736-9.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

RNDr. František Mošna, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 30. 5. 2023

Ing. Tomáš Hlavsa, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 05. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci Vývoj cestovního ruchu v Karlovarském kraji jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.03.2024

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval RNDr. Františku Mošnovi, Ph.D. za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěl k vypracování této bakalářské práce.

Vývoj cestovního ruchu v Karlovarském kraji

Abstrakt

Bakalářská práce se zaměřuje na vývoj cestovního ruchu v Karlovarském kraji. Analyzuje historické trendy, klíčové faktory a události ovlivňující cestovní ruch v tomto regionu. V metodice je teoretická část časových řad a elementární charakteristiky. V teoretické části jsme seznámeni s Karlovarským krajem, teorií cestovního ruchu a jejich vlivy a trendy. V praktické části je kladen důraz na časové řady, která zahrnují návštěvnost hostů v HUZ, ubytování hosté v lázeňských zařízeních, počet ubytovacích zařízení a počet lůžek. Dále se zaměřuje na srovnání zahraničních návštěvníků v různých obdobích. Práce také zkoumá potenciál kraje pro další rozvoj cestovního ruchu. Výsledky analýzy poskytují užitečné informace pro tvorbu strategií, marketingových kampaní a investičních rozhodnutí, které mohou pomoci většímu a rychlejšímu rozvoji Karlovarského kraje.

Klíčová slova: cestovní ruch, Karlovarský kraj, hotelnictví, lázeňství, turisté, časové řady, vývoj cestovního ruchu, statistika, analýza

Development of tourism in the Karlovy Vary region

Abstract

The bachelor's thesis focuses on the development of tourism in the Karlovy Vary region. It analyzes historical trends, key factors, and events influencing tourism in this region. The methodology includes a theoretical part of time series and elementary characteristics. In the theoretical part, we are introduced to the Karlovy Vary region, the theory of tourism, and their influences and trends. The practical part emphasizes time series, which include the attendance of guests in mass accommodation facilities, accommodation of guests in spa facilities, the number of accommodation facilities, and the number of beds. It also focuses on comparing foreign visitors in different periods. The thesis also examines the potential of the region for further development of tourism. The results of the analysis provide useful information for the creation of strategies, marketing campaigns, and investment decisions that can help the larger and faster development of the Karlovy Vary region.

Keywords: Tourism, Karlovy Vary region, hotel industry, spa, tourists, time series, tourism development, statistics, analysis

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	13
2.2.1 Časové řady.....	13
1. Deterministické časové řady.....	14
2. Stochastické časové řady	14
2.2.2 Elementární charakteristiky	14
První diference	14
Druhá diference.....	14
Koeficient růstu.....	14
Relativní přírůstek.....	15
2.2.3 Regrese.....	15
2.3 Výběr metodologických nástrojů:	15
3 Teoretická východiska	17
3.1 Karlovarský kraj.....	17
3.2 Teorie cestovního ruchu	18
3.2.1 Úvod do Cestovního ruchu	18
3.2.2 Historie cestovního ruchu v Karlovarském Kraji	19
3.3 Vlivy cestovního ruchu	20
3.4 Trendy cestovního ruchu	21
3.5 Vliv Faktorů na Cestovní Ruch.....	21
3.5.1 Ekonomický dopad	21
3.5.2 Zaměstnanost	22
3.5.3 Pandemie koronaviru	22
3.5.4 Lázeňství.....	23
3.5.5 Světové dědictví UNESCO	24
3.5.6 Udržitelný cestovní ruch.....	24
3.6 Výzvy a příležitosti cestovního ruchu v regionu.....	24
4 Vlastní práce	26
4.1 Predikce návštěvnosti hostů HUZ v karlovarském kraji.....	26
4.2 Ubytování hosté v lázeňských zařízeních v karlovarském kraji.	28
4.3 Počet ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji.....	30
4.4 Počet lůžek v Karlovarském kraji	32

4.5	Srovnání zahraničních návštěvníků v Karlovarském kraji.....	34
4.5.1	Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních ve 4. čtvrtletí 2023..	34
4.5.2	Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních ve 4. čtvrtletí 2021..	36
4.5.3	Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních ve 4. čtvrtletí 2020..	37
5	Výsledky a diskuse	39
5.1	HUZ Karlovarský kraj.....	39
5.2	Ubytování hostů v lázeňských zařízeních	40
5.3	Počet ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji	41
5.4	Vývoj počtu lůžek v Karlovarském kraji	42
5.5	Srovnání zahraničních návštěvníků v Karlovarském kraji.....	42
6	Závěr.....	44
7	Seznam použitých zdrojů.....	46
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	49
8.1	Seznam tabulek.....	49
8.2	Seznam grafů.....	49
8.3	Seznam použitých zkratk.....	49

1 Úvod

Cestovní ruch je důležitým faktorem ekonomického rozvoje a kultury v mnoha regionech po celém světě. Karlovarský kraj, nacházející se v západní části České republiky, není výjimkou a má co nabídnout návštěvníkům díky svým přírodním krásám, kulturním památkám a lázeňským tradicím. Cílem této bakalářské práce je provést důkladnou analýzu současného stavu cestovního ruchu v tomto regionu a zhodnotit jeho perspektivy a výzvy.

Během posledního desetiletí se cestovní ruch v Karlovarském kraji značně rozvinul a transformoval, což přineslo řadu výzev, ale i nových příležitostí. Tato práce se zaměřuje na klíčové aspekty cestovního ruchu v regionu, včetně návštěvnosti, demografie návštěvníků, ubytovacích kapacit a turistických atrakcí.

Karlovarský kraj má unikátní historické a kulturní dědictví, které představuje atraktivní prostředí pro návštěvníky. Cílem této práce je přispět k dalšímu rozvoji cestovního ruchu v regionu tak, aby to přineslo prospěch jak pro ekonomiku, tak i pro místní obyvatele a zachovalo kulturní a přírodní bohatství tohoto kraje.

Struktura této práce zahrnuje teoretický rámec a definice cestovního ruchu, analýzu současného stavu a historie cestovního ruchu v Karlovarském kraji, datovou analýzu, trendy, a nakonec diskuzi a závěr.

Tato práce představuje snahu o lepší pochopení dynamiky cestovního ruchu v Karlovarském kraji a nabízí návrhy pro jeho další rozvoj a udržitelnost. Její výsledky mohou posloužit jako podnět pro budoucí výzkum a strategické kroky v oblasti cestovního ruchu v tomto regionu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Bakalářská práce na téma Vývoj cestovního ruchu v Karlovarském kraji: Trendy, Vlivy a Perspektivy si klade za cíl provedení komplexní analýzy cestovního ruchu v Karlovarském kraji. Zaměřuje se na identifikaci aktuálních trendů, zkoumání faktorů ovlivňujících cestovní ruch a poskytnutí doporučení pro jeho další rozvoj v regionu.

V rámci práce bude provedena analýza historických dat a současných trendů týkajících se cestovního ruchu. Zvláštní pozornost bude věnována změnám v preferencích turistů, sezónním variacím a dalším faktorům ovlivňujícím poptávku po cestovních službách.

Dále práce bude hodnotit současné ubytovací kapacity, dostupnosti turistických atrakcí a obecné turistické infrastruktury. Cílem je identifikovat možné nedostatky a příležitosti k dalšímu zlepšení.

Ekonomické dopady cestovního ruchu na Karlovarský kraj budou důkladně zhodnoceny, zahrnující generování příjmů, zaměstnanosti a další ekonomické benefity spojené s turistickým sektorem.

Na závěr bude práce prezentovat perspektivy cestovního ruchu v Karlovarském kraji a formulovat konkrétní doporučení pro podporu a rozvoj tohoto odvětví. Tyto návrhy budou zohledňovat potřeby místních obyvatel, podnikatelů a turistů s cílem přispět k udržitelnému a prosperujícímu rozvoji cestovního ruchu v daném regionu.

2.2 Metodika

V rámci bakalářské práce na téma vývoje cestovního ruchu v Karlovarském kraji bude použita řada metodologických nástrojů zaměřených na analýzu časových řad.

Základem studia byla analýza časových řad, která umožnila zkoumat trendy a vzorce v datech v průběhu času. Byly zkoumány různé aspekty, jako jsou fluktuace a změny, nebo dlouhodobé trendy.

Dalším krokem v mé práci bylo pečlivé zpracování a sjednocení dat, které byly následně analyzovány pomocí různých statistických metod. Tento proces byl klíčový pro pochopení komplexních vzorců a trendů v datech. Jednou z hlavních metod, které jsem použil, byla dekompozice časových řad. Tato technika umožnila rozdělit časovou řadu na několik složek, konkrétně trend, sezónnost, cyklus a náhodný šum. Tímto způsobem jsem byl schopen provést podrobnější a přesnější analýzu dat.

Po dekompozici časových řad jsem se zaměřil na analýzu a interpretaci dat pomocí různých statistických metod. Jednou z těchto metod byla regresní analýza, která byla použita pro modelování vztahů mezi různými proměnnými v datech. Kromě toho jsem se věnoval také studiu elementárních charakteristik dat. Toto zkoumání mi pomohlo lépe porozumět základním vlastnostem a struktuře datové sady.

Celkově tento proces zpracování a analýzy dat poskytl cenné informace, které byly klíčové pro další fáze mé práce. Tato fáze byla základem pro tvorbu efektivních strategií a rozhodnutí v dalších částech mého výzkumu.

2.2.1 Časové řady

V bakalářské práci bude využita metoda analýzy časových řad, které budou využity ke zkoumání ekonomických časových řad, které sledují vývoj intenzitního nebo extenzitního ukazatele v průběhu času. Časové řady můžeme klasifikovat podle různých kritérií. U konkrétních časových řad se jednotlivá hlediska členění kombinují různými způsoby. Prvním kritériem pro dělení časových řad může být náhodnost či nenáhodnost hodnot (ARLT, 2009). Časové řady lze rozdělit na deterministické a stochastické:

1. Deterministické časové řady:

Tyto řady neobsahují žádný náhodný prvek. Jejich hodnoty lze dokonale a bezchybně předpovědět na základě naší znalosti příslušné analytické funkce, která je generuje (Holčík, 2012).

2. Stochastické časové řady:

Na rozdíl od deterministických časových řad obsahují náhodný prvek. Nelze je přesně popsat matematickým vztahem s konstantními funkčními parametry. Matematicky se stochastickou časovou řadou rozumí jedna realizace stochastického (náhodného) procesu (ŠTĚDRŇ, POTŮČEK, KNÁPEK, MAZOUCH, 2012).

2.2.2 Elementární charakteristiky

První diference – vyjadřuje rozdíly mezi sousedními pozorováními v rámci časové řady.

Lze ji definovat následovně:

$$Dy_t = y_t - y_{t-1} \quad (1)$$

Druhá diference – vyjadřuje rozdíl dvou sousedních prvních diferencí v rámci časové řady.

Je definována jako:

$$D^2y_t = Dy_t - Dy_{t-1} = (y_t - y_{t-1}) - (y_{t-1} - y_{t-2}) = y_t - 2y_{t-1} + y_{t-2} \quad (2)$$

Koeficient růstu – Koeficient růstu je poměr dvou po sobě jdoucích hodnot dané veličiny¹. S použitím koeficientu růstu dopočítáme relativní tempo růstu δ sledované veličiny vynásobíme δ 100, čímž získáme výsledek v procentech

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}} \quad (3)$$

Relativní přírůstek – zjišťuje, o kolik procent se v určitém období změnil přírůstek hodnoty časové řady ve srovnání s předchozím obdobím. Lze ho vypočítat jako:

$$\delta_t = (k_t - 1) \quad (4)$$

2.2.3 Regrese

Regrese je statistická metoda pro analýzu vztahů mezi proměnnými. Existují různé typy regresních analýz, jako je lineární, logistická nebo polynomiální regrese, a volba závisí na povaze dat a výzkumných otázkách. V některých případech mohou být vhodné neparametrické metody regrese, pokud data nesplňují předpoklady parametrických regresních modelů (ZVÁRA, 2003). Vzorec pro lineární regresi je obecně vyjádřen jako:

$$y = b_1 + b_2x \quad (5)$$

2.3 Výběr metodologických nástrojů:

Pokud jde o vývoj cestovního ruchu v Karlovarském kraji, byla prohlédnuta “Koncepce rozvoje cestovního ruchu v Karlovarském kraji” pro období 2000–2024. Kdy data budou zpracované podle dostupnosti. Aktuálně Karlovarský kraj zpracovává novou Koncepti rozvoje cestovního ruchu a lázeňství a památek zapsaných na Seznamu světového dědictví UNESCO v Karlovarském kraji 2024–2030. Tato koncepce poskytla užitečné informace pro práci.

Provedeme systematický sběr dat a analýzy dostupných statistik a dat relevantních pro cestovní ruch v Karlovarském Kraji. Hlavním zdrojem dat bude český statistický úřad, ale bude využíváno i jiných zdrojů jako jsou oficiální data kraje a obcí a jiná veřejně dostupná data k tématu.

Bude provedena podrobná analýza získaných dat pomocí statistických nástrojů a technik vizualizace dat s cílem identifikovat klíčové trendy a faktory ovlivňující cestovní ruch. Pomocí metod, které byly definovány v kapitole 2. Provedeme analýzu ekonomických dopadů cestovního ruchu v Karlovarském kraji.

3 Teoretická východiska

3.1 Karlovarský kraj

Karlovarský kraj je situován na západě České republiky. Sousedí s Německem na západní straně, na východě pak s Ústeckým a na jihu s Plzeňským krajem. Spolu s Ústeckým krajem tvoří region soudržnosti NUTS 2 Severozápad. Rozloha kraje je 3 310 km², a proto se Karlovarský kraj řadí k těm nejmenším, zaujímá pouze 4,2 % území České republiky. Kraj je tvořen 3 okresy – chebským, karlovarským a sokolovským. Celkem se zde nachází 134 obcí, které jsou dále členěny do 527 částí. V kraji se nachází 38 měst. K 31. 12. 2022 zde žilo podle údajů Českého statistického úřadu celkem 293 595 obyvatel. Nejvíce pak v okrese Karlovy Vary (114 995 obyvatel) (Karlovarský kraj, 2024).

Karlovarský kraj je známý svou úchvatnou přírodou, bohatstvím pozoruhodných památek, včetně těch hornických, a lázeňstvím. Tento malý region je domovem tří nejznámějších českých lázeňských měst – Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně, které společně tvoří Západočeský lázeňský trojúhelník. Kromě nich zde najdeme také Lázně Kynžvart a první radonové lázně na světě Jáchymov. Tato oblast je jedinečná svým množstvím různorodých minerálních pramenů a dalších přírodních léčivých zdrojů. Jejich blahodárné účinky jsou ověřeny staletými zkušenostmi, špičkovými lékařskými poznatky a moderními vědeckými metodami. Místní lázně byly oceněny úspěšnou nominací na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO v roce 2021 pod názvem Slavná lázeňská města Evropy. Ale to není jediná úspěšná nominace, na seznamu se objevil také Hornický region Krušnohoří a kynžvartská daguerrotypie (Karlovarský kraj, 2024).

Karlovarský kraj získal světový věhlas nejen díky lázeňství, ale také díky výjimečným místním tradičním výrobkům. Kromě proslulého bylinného likéru Becherovka, známých minerálních vod Mattoni, Korunní a lázeňských oplatek tento region nabízí mnohem více. Díky keramickým jílům se zde nachází vysoký počet výroben porcelánu. Sklo ze slavné továrny Moser zdobí mnoho domácností po celém světě. Milovníci hudby určitě potvrdí, že místně vyráběné hudební nástroje mají jedinečný zvuk. A to je jen stručný přehled toho nejlepšího, co zdejší produkce nabízí (Karlovarský kraj, 2024).

Cestovní ruch je jedním z nejvýznamnějších odvětví, což je dáno výše uvedenými skutečnostmi. V roce 2022 region navštívilo 1 157 945 hostů. Karlovarský kraj se v rámci České republiky umístil na 1. místě v počtu přenocování na 1 000 obyvatel (14 942,7). Region láká návštěvníky také svou bohatou nabídkou kulturních a sportovních akcí. Mezi nejznámější patří Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary, Chopinův festival v Mariánských Lázních, Dětský filmový a televizní festival Oty Hofmana v Ostrově nebo například Mattoni 1/2Maraton Karlovy Vary (Karlovarský kraj, 2024).

3.2 Teorie cestovního ruchu

Cestovní ruch je jev komplexního charakteru. Aby fungoval, jak jsme zvyklí, tak využívá velkou řadu lidských činností, které probíhají na určitém místě v určitý čas (Holešinská, 2012).

3.2.1 Úvod do Cestovního ruchu

Cestovní ruch je fenoménem této doby a jeho neustálý rozvoj má dopady na oblasti ekonomické, sociálně-kulturní i environmentální. Karlovarský kraj není výjimkou. V dnešní globalizované společnosti se cestovní ruch stal významným socioekonomickým prvkem, ovlivňujícím nejen ekonomický rozvoj, ale také kulturní, sociální a environmentální dynamiky destinací (Kotíková, 2013).

Definice cestovního ruchu podle International Conference on Travel and Tourism Statistics. Conference Resolutions WTO činí: „*činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší, než je stanovena, přičemž hlavní účel její cesty je jiný, než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě*“. Doba, která je stanovena, činí pro mezinárodní cestovní ruch jeden rok a pro domácí cestovní ruch šest měsíců (Benešová, Kruisová, 2015).

Cestovní ruch je široce chápán jako pohyb lidí z jednoho místa na druhé za účelem dovolené, odpočinku, podnikání nebo jiných aktivit. Turisté přinášejí do destinací nejen ekonomický přínos formou utrácených financí, ale také ovlivňují místní kulturu, životní prostředí a sociální struktury. Význam cestovního ruchu spočívá nejen v jeho ekonomických dopadech,

ale i ve vytváření mezikulturních vztahů, posilování identit destinací a zkoumání nových perspektiv pro udržitelný rozvoj (Karlovarský kraj, 2024).

Historicky byl cestovní ruch spojen s potřebou odpočinku a rekuperace, ale v dnešní době zahrnuje širokou škálu motivací a preferencí. Destinace se stávají "produkty" na trhu cestovního ruchu, kde konkurence o přízeň turistů vyžaduje neustálou adaptaci, inovaci a sledování trendů (Karlovarský kraj, 2024).

Karlovarský kraj svým jedinečným kulturním dědictvím, termálními prameny a krásným přírodním prostředím, představuje zajímavou destinaci pro cestovatele. Tato bakalářská práce se zaměřuje na analýzu cestovního ruchu v tomto regionu s cílem odhalit klíčové trendy, faktory ovlivňující jeho dynamiku a přispět k udržitelnému rozvoji destinace (Karlovarský kraj, 2024).

V následující teoretické části se budeme hlouběji zabývat koncepty a teoriemi spojenými s cestovním ruchem, analyzovat historický kontext a představit klíčové modely, které nám pomohou lépe porozumět různým aspektům cestovního ruchu v Karlovarském kraji. Tato analýza bude klíčovým nástrojem pro identifikaci faktorů ovlivňujících cestovní ruch a formulaci perspektivních doporučení pro jeho udržitelný rozvoj v této krajíně bohaté na historii a přírodní krásy.

3.2.2 Historie cestovního ruchu v Karlovarském Kraji

Cestovní ruch v Karlovarském kraji má dlouhou a bohatou historii. Tento kraj je jedním z nejvýznamnějších turistických destinací v České republice především díky svému bohatému lázeňství (ČSÚ, 2024).

Karlovarský kraj byl vytvořen jako vyšší územní samosprávný celek v roce 2000 na území severní části Západočeského kraje. Toto krajské členění je obdobné krajům z let 1948–1960. V roce 2021 navštívilo Karlovarský kraj 710 460 hostů. V přepočtu na 1 000 obyvatel kraje se jednalo o 2 504,5 hostů (ČSÚ, 2024).

V Karlovarském kraji činil počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních ve 4. čtvrtletí roku 2021 celkem 911 681 nocí, což je výrazně více (o 641 591, tj. o 237,5 %) ve srovnání se shodným obdobím roku 2020 (zpravykarlovarsko, 2022). Cestovní ruch se v Česku v roce 2020 stal jedním z nejvíce zasažených sektorů hospodářství kvůli pandemii koronaviru (Karlovarský kraj, 2022).

Přesto význam cestovního ruchu pro hospodářství na úrovni krajů lze vyjádřit i podílem na celkovém objemu hrubé přidané hodnoty za všechna odvětví, vždy přímo v daném regionu. Nejvyšší hodnoty vykazuje Karlovarský kraj dlouhodobě (Karlovarský kraj, 2022).

Tato data ukazují, že cestovní ruch v Karlovarském kraji má velký potenciál a je důležitým faktorem pro ekonomický růst regionu. Je třeba pokračovat v analýze tohoto sektoru, aby bylo možné identifikovat příležitosti pro další rozvoj a zlepšení.

Dnes se Karlovarský kraj pyšní svým bohatým historickým dědictvím a nabízí širokou škálu lázeňských, kulturních a přírodních atrakcí pro turisty z celého světa. Historie cestovního ruchu v této oblasti slouží jako inspirace k dalšímu udržitelnému rozvoji destinace, která si udržuje své jedinečné místo na turistické mapě.

3.3 Vlivy cestovního ruchu

Různé dopady cestovního ruchu, ať už jsou kladné nebo záporné, lze kategorizovat podle toho, co je vyvolalo, resp. který systém je způsobil. Rozlišujeme tak vnější (externí), neboli exogenní vlivy, které vznikly působením okolí na cestovní ruch, resp. nadřazených systémů na systém cestovního ruchu, a vnitřní (interní), neboli endogenní vlivy, jejichž příčinou je samotný systém cestovního ruchu (Holešinská, 2012).

Jak vnitřní, tak vnější vlivy lze dále tematicky zařadit do kategorií odvozených od systémů, resp. prostředí, kterého se týkají. Největší převahu zauímají kategorie vlivů související s ekonomickým prostředím, se sociálním (sociálně-kulturním) a s environmentálním prostředím (Holešinská, 2012).

Mezi typické příklady exogenních vlivů s negativním dopadem na cestovní ruch patří v ekologické rovině přírodní katastrofy, konkrétně povodně v Čechách v roce 2002 nebo s kontinentálním dopadem vlna tsunami v Indickém oceánu v roce 2004. Ukázkovým příkladem v rovině politické je teroristický útok na New York 2001, který měl celosvětový dopad (nejen) na vývoj cestovního ruchu. Dopady útoku se projevily jak v rovině ekonomické, tak i sociální (Holešinská, 2012).

Pro další výklad jsou ponechány exogenní vlivy stranou a větší pozornost je věnována endogenním vlivům, které poslouží k objasnění souvislosti mezi cestovním ruchem a veřejnou ekonomikou, potažmo rolí veřejného sektoru v oblasti cestovního ruchu. Stručný přehled pozitivních a negativních dopadů (externalit) cestovního ruchu na okolí (prostředí), tedy na destinaci, místní obyvatele a celý nadřazený systém uvádí tabulka (Holešinská, 2012).

3.4 Trendy cestovního ruchu

Cestovní ruch prochází v posledních desetiletích velkými změnami. V roce 2003 definovala Evropská komise deset základních trendů, které ovlivní cestovní ruch v blízké budoucnosti. Jedná se o následující faktory: demografie, zdraví, vzdělání, volný čas, zkušenosti s cestováním, životní styl, informační technologie, doprava, udržitelný rozvoj, jistota a bezpečí. Po deseti letech od formulace těchto faktorů je zřejmé, jak se tyto trendy naplňují. Je možné konstatovat, že jejich platnost nepominula (Kotlíková, 2013).

3.5 Vliv Faktorů na Cestovní Ruch

3.5.1 Ekonomický dopad

Cestovní ruch a lázeňství mají pro Karlovarský kraj významný multiplikační efekt. Pomáhají tvořit hrubý domácí produkt a jsou zdrojem zaměstnanosti místních obyvatel. V roce 2020 cestovní ruch tvořil 2,8 % regionální hrubé přidané hodnoty (2,5 miliardy korun – nejvíce z celé republiky) (Karlovarský kraj, 2022).

3.5.2 Zaměstnanost

Karlovarský kraj, známý svými léčivými prameny a bohatou historií, je jedním z nejdůležitějších center cestovního ruchu v České republice. Tento region pravidelně vykazuje největší počet osob zaměstnaných v cestovním ruchu, což odráží jeho klíčovou roli v tomto odvětví (Karlovarský kraj, 2022).

V roce 2019, před nástupem pandemie Covid-19, dosáhl počet osob zaměstnaných v cestovním ruchu v Karlovarském kraji čísla 12191. Toto číslo představovalo 8,8 % podíl na celkové zaměstnanosti regionu, což ukazuje, jak je cestovní ruch integrován do místní ekonomiky (Karlovarský kraj, 2022).

Nicméně v roce 2020, kdy pandemie koronaviru zasáhla celosvětový cestovní ruch, došlo k poklesu počtu osob zaměstnaných v tomto sektoru. V tomto roce pracovalo v cestovním ruchu v Karlovarském kraji 10600 osob, což představovalo podíl 8,2 % na celkové zaměstnanosti v kraji. Tento pokles odráží dopad pandemie na cestovní ruch (Karlovarský kraj, 2022).

Přestože byl cestovní ruch v roce 2020 silně zasažen, Karlovarský kraj zůstává důležitým centrem tohoto odvětví v České republice. S očekávaným zlepšením globální zdravotní situace a postupným oživením cestovního ruchu má tento region potenciál opět zvýšit počet osob zaměstnaných v tomto odvětví a pokračovat v jeho podpoře jako klíčového sektoru místní ekonomiky (Karlovarský kraj, 2022).

3.5.3 Pandemie koronaviru

V roce 2020, kdy svět zachvátila pandemie koronaviru, se cestovní ruch v České republice stal jedním z nejvíce zasažených sektorů hospodářství. Tato globální zdravotní krize měla devastující dopad na mnoho odvětví, ale cestovní ruch byl zvláště tvrdě zasažen omezeními cestování, karanténami a obavami z nákazy.

Během tohoto náročného období se však podařilo zachránit řadu pracovních míst v odvětví cestovního ruchu díky různým podpůrným programům zaměřeným na udržení

zaměstnanosti. Tyto programy byly zavedeny s cílem zmírnit ekonomický dopad pandemie a pomoci podnikům a zaměstnancům přečkat tuto krizi (VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, 2021).

Podpora zaměstnanosti byla klíčovou součástí těchto opatření, protože zachování pracovních míst bylo nezbytné pro udržení životaschopnosti odvětví. Díky těmto opatřením se podařilo zabránit masivnímu propouštění a umožnit mnoha podnikům v cestovním ruchu přežít tuto bezprecedentní krizi (VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, 2021).

Přestože byl cestovní ruch v roce 2020 silně zasažen, tyto podpůrné programy ukázaly svou hodnotu tím, že pomohly stabilizovat sektor a umožnily mu připravit se na obnovu, jakmile se situace zlepší. Díky těmto opatřením má cestovní ruch v České republice naději na budoucnost a může se těšit na to, že se jednou znovu stane klíčovým motorem ekonomiky (Karlovarský kraj, 2022).

3.5.4 Lázeňství

Karlovarský kraj je známý svými lázeňskými službami, které jsou jeho nejdůležitějším sektorem. Vyšší objem lidské práce v tomto regionu je spojen s těmito službami. Lázně přitahují návštěvníky z celého světa, kteří hledají léčbu a relaxaci. Lázeňský průmysl je důležitým zdrojem příjmů pro region a přispívá k místnímu hospodářství. Kraj je také domovem pro řadu historických památek a kulturních atrakcí, které doplňují jeho lázeňské služby. Investice do lázeňského sektoru a jeho další rozvoj jsou klíčové pro udržení vysokého objemu lidské práce a atraktivitu kraje pro návštěvníky (Karlovarský kraj, 2022).

3.5.5 Světové dědictví UNESCO

Nedávný zápis vybraných památek na Seznam světového dědictví UNESCO představuje novou příležitost jak tato místa a celý kraj rozvinout (Karlovarský kraj, 2024). V tomto kraji se nachází tyto statky a stavby zapsané ve světovém dědictví Unesco, Kynžvartská daguerrotypie, Hornická kulturní krajina Erzgebirge / Krušnohoří, Slavná lázeňská města Evropy, Česko-Bavorský Geopark - Národní Geopark Egeria (Karlovarský kraj, 2022).

3.5.6 Udržitelný cestovní ruch

Karlovarský kraj má strategický dokument nazvaný "Program rozvoje Karlovarského kraje, zkráceně PRKK." PRKK je střednědobý strategický dokument, který na základě znalosti území, společenských podmínek a trendů vývoje na úrovni EU a ČR definuje základní strategické cíle rozvoje území Karlovarského kraje a formuluje opatření a aktivity pro jejich dosažení.

PRKK je základním strategickým dokumentem, o který se samospráva kraje opírá při rozhodování o vhodnosti záměrů, projektů a aktivit ucházejících se o podporu kraje.

Program rozvoje Karlovarského kraje na období 2021–2027 byl schválen dne 1. 11. 2021 Zastupitelstvem Karlovarského kraje. Tento program má vazbu zejména na Strategii rozvoje ČR 2021+ (Karlovarský kraj, 2023).

3.6 Výzvy a příležitosti cestovního ruchu v regionu

Cestovní ruch v Karlovarském kraji je oblastí plnou výzev i příležitostí. Jednou z hlavních výzev je sezónnost, která vede k přetížení infrastruktury během vrcholné sezóny a nedostatečnému využití mimo sezónu. Další výzvou je udržitelnost, která je klíčová pro ochranu přírodního a kulturního dědictví regionu. Kromě toho je důležité rozšířit nabídku mimo tradiční lázeňskou a wellness turistiku, aby se přilákali noví návštěvníci.

Na druhé straně, Karlovarský kraj nabízí mnoho příležitostí. Nedávný zápis vybraných památek na Seznam světového dědictví UNESCO představuje novou příležitost pro rozvoj regionu. Existují také příležitosti pro rozvoj turistické infrastruktury, včetně ubytovacích

zařízení a dopravní infrastruktury. A konečně, digitální technologie a inovace mohou přinést nové příležitosti pro rozvoj cestovního ruchu, například prostřednictvím virtuální reality nebo aplikací pro chytré telefony.

Tyto výzvy a příležitosti jsou klíčové pro budoucí rozvoj cestovního ruchu v Karlovarském kraji a je důležité, aby byly zohledněny při plánování a implementaci strategií pro cestovní ruch v regionu.

4 Vlastní práce

Číselná data byla čerpána z oficiálních stránek českého statistického úřadu, nebo z dat uvedených na stránkách karlovarského kraje. Data byla zpracována elementárními charakteristikami časových řad i s použitím predikce do budoucnosti.

4.1 Predikce návštěvnosti hostů HUZ v Karlovarském kraji

Tabulka 1 Predikce návštěvnosti hostů HUZ v Karlovarském kraji

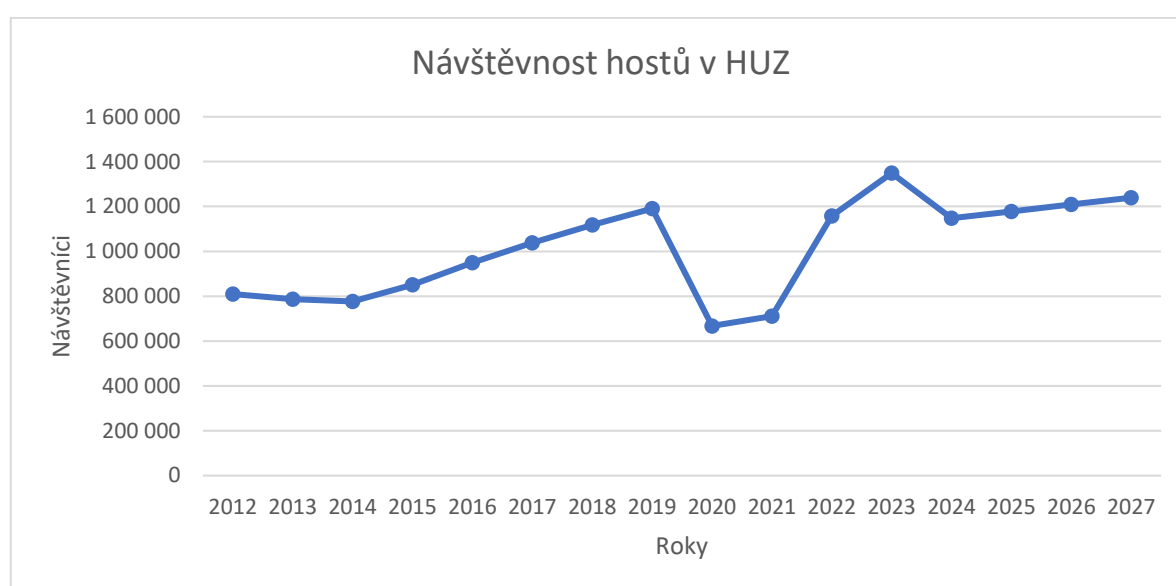
Rok	Návštěvníci	1.diference	2.diference	Koeficient růstu	Relativní přírůstky
2012	809 043	-	-	-	-
2013	787 084	-21 959	-	0,9729	-0,0271
2014	776 671	-10 413	11 546	0,9868	-0,0132
2015	850 891	74 220	84 633	1,0956	0,0956
2016	948 871	97 980	23 760	1,1151	0,1151
2017	1 038 270	89 399	-8 581	1,0942	0,0942
2018	1 118 003	79 733	-9 666	1,0768	0,0768
2019	1 190 296	72 293	-7 440	1,0647	0,0647
2020	667 441	-522 855	-595 148	0,5607	-0,4393
2021	710 460	43 019	565 874	1,0645	0,0645
2022	1 157 945	447 485	404 466	1,6299	0,6299
2023	1 348 785	190 840	-256 645	1,1648	0,1648
2024	1 148 000	-200 785	-391 625	0,8511	-0,1489
2025	1 178 413	30 413	231 199	1,0265	0,0265
2026	1 208 826	30 413	0	1,0258	0,0258
2027	1 239 239	30 413	0	1,0252	0,0252

Zdroj: (ČSÚ, vlastní zpracování, 2024)

V tabulce 1 je časová řada návštěvnosti hostů HUZ v karlovarském kraji od roku 2012 do roku 2023 s predikcí do roku 2027 využitím vztahů elementárních charakteristik časových řad. Ve třetím sloupci tabulky je vypočítaná 1. diference počtu obyvatel, kdy největší přírůstek byl mezi lety 2021 a 2022 o 447485 návštěvníků, tento jev nastal kvůli uvolnění pandemických restrikcí. Největší úbytek návštěvníků nastal mezi lety 2019 a 2020, kdy

úbytek byl způsoben zavedením omezujících opatření v pohybu obyvatel a jejich možnosti cestovní. Čtvrtý sloupec tabulky ukazuje 2. diferenci, zobrazující přírůstky a úbytky první diference. Nejvyšší přírůstek nastal mezi lety 2020 a 2021 a nejvyšší úbytek nastal v předchozím období a to 2019 a 2020. V pátém sloupci máme koeficient růstu a v šestém je relativní přírůstek, kdy relativní přírůstek je koeficient růstu – 1, proto interpretace obou dat bude stejná. Nejvyšší hodnota růstu byla z roku 2021 na rok 2022. Nejnižší pokles se objevil z roku 2019 na rok 2020.

Graf 1

Zdroj: (ČSÚ, vlastní zpracování, 2024)

Na grafu je vidět lehký pokles návštěvnosti mezi lety 2012 a 2014. Od roku 2014 je vidět relativně prudký nárůst návštěvnosti až do roku 2019, kdy přišel obrovský propad. Tento propad je možné připsat covidové pandemii, která způsobila obrovské škody na množství návštěvníků Karlovarského kraje. Další rok (2021) byl stagnující s lehkým přírůstkem, v roce 2021 byl stále pandemický stav a cestovní ruch byl stále ve stagnujícím stavu. V roce 2022 je velký nárůst návštěvníků, který se vrátil skoro na stav z roku 2019. Tento velký nárůst můžeme připsat konci pandemického stavu, který skončil 5. května. 2022 (msmt.cz, 2022). Po ukončení omezení bylo možné znovu cestovat. Protože mnoho lidí bylo zavřeno ve své domácnosti s velkým omezením volného času, nastalo velké nadšení pro cestování po uvolnění restrikcí. Proto návštěvnost dosáhla skoro stejných čísel jako před pandemií.

4.2 Ubytování hosté v lázeňských zařízeních v Karlovarském kraji.

Tabulka 2 Ubytování hosté v lázeňských zařízeních v Karlovarském kraji

	Hosté	1 diference	2 diference	koeficient růstu	relativní přírůstek
2012	436 664	-	-	-	-
2013	446 515	9 851	-	1,0226	0,0226
2014	426 147	-20 368	-30 219	0,9544	-0,0456
2015	417 806	-8 341	12 027	0,9804	-0,0196
2016	460 566	42 760	51 101	1,1023	0,1023
2017	505 750	45 184	2 424	1,0981	0,0981
2018	516 042	10 292	-34 892	1,0203	0,0203
2019	545 995	29 953	19 661	1,0580	0,0580
2020	300 431	-245 564	-275 517	0,5502	-0,4498
2021	330 351	29 920	275 484	1,0996	0,0996
2022	545 594	215 243	185 323	1,6516	0,6516
2023	636 225	90 631	-124 612	1,1661	0,1661
2024	511644	-124 581	-215 212	0,8042	-0,1958
2025	518973	7 329	131 910	1,0143	0,0143
2026	526301	7 329	0	1,0141	0,0141
2027	533630	7 329	0	1,0139	0,0139

Zdroj: (ČSÚ, vlastní zpracování, 2024)

V tabulce číslo 2 vidíme časovou řadu ze statistického úřadu s daty ubytovaných hostů v lázeňských zařízeních v karlovarském kraji od roku 2012 do roku 2023 s predikcí do roku 2027 vypočítanou pomocí metod pro elementární časové řady a jejich predikci do budoucnosti. V dalším sloupci je diference prvního stupně, kde vidíme, že největší nárůst hostů byl mezi lety 2021 a 2022. Tento nárůst můžeme přiřadit k uvolněným restrikcím v cestovním ruchu po pandemii covid-19. Největší pokles můžeme spatřit mezi lety 2019 a 2020, kdy pokles byl o 245564 hostů, což je pokles o 45 %. Tento neuvěřitelný pokles můžeme vysvětlit zavedením restrikcemi v cestovním ruchu tehdejší vládou pro prevenci před šířením SARS-CoV-2. Ve čtvrtém sloupci je vypočítaná 2 diference, nejvyšší hodnoty nabývá mezi lety 2020 a 2021 a nejnižší hodnoty mezi lety 2019 a 2020. Pátý sloupec je koeficient růstu a šestý je relativní přírůstek. Relativní přírůstek je koeficient růstu – 1, takže interpretace dat bude v obou případech stejná. Nejvyšší relativní přírůstek byl v roce 2022 a nejmenší byl v roce 2020, kdy se dokonce snížil o 0,4498.

Graf 2

Zdroj: (ČSÚ, vlastní zpracování, 2024)

Mezi lety 2012 a 2013 nastal lehký nárůst ubytovaných hostů v lázeňských zařízeních v Karlovarském kraji. Tento lehký nárůst byl vystřídán poklesem, který skončil v roce 2015 na 417 806 hostů. V další sekci grafu je růst prudce ukončen v roce 2019 pandemickými opatřeními. Pandemické opatření způsobila drastický propad v ubytovaných hostech v lázeňských zařízeních. Tento propad se držel na nízké hladině i rok poté, kdy prudce vzrostl na hodnotu velmi podobnou předpandemické. Následující rok počet hostů ubytovaných v lázeňských zařízeních překonal všechny předchozí roky a stoupl na svoje maximum, na hodnotu 636 225 hostů. Dále v grafu je vidět predikce na nadcházející roky, která předpovídá nadšení hostů cestovat a návrat na stabilnější čísla s lehkých růstem každým rokem.

4.3 Počet ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji

Tabulka 3 Počet ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji

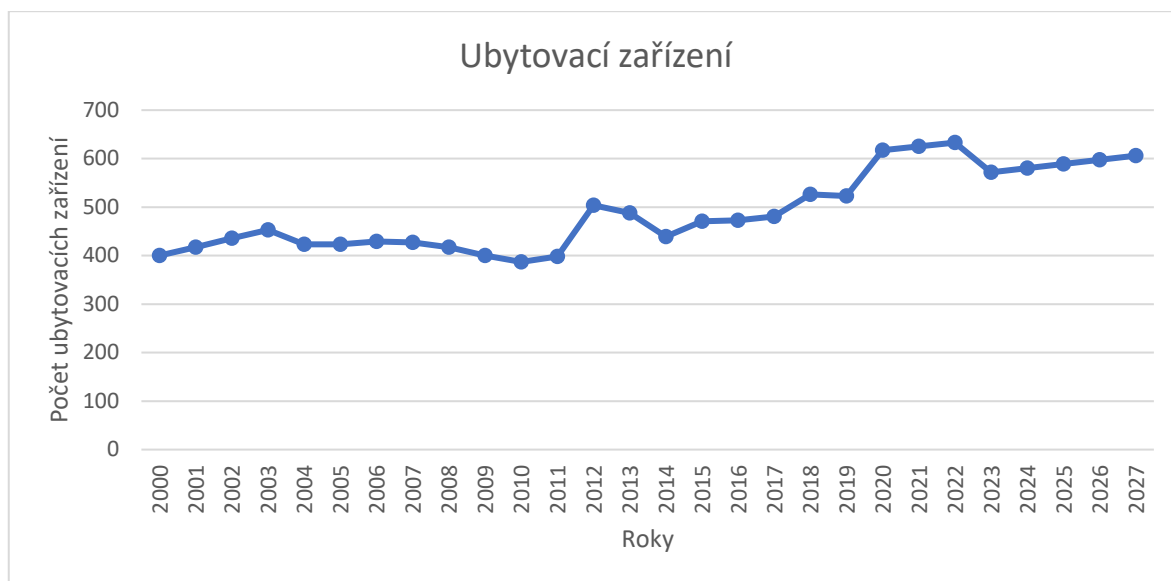
Rok	počet ubytovacích zařízení	1 diference	2 diference	koeficient růstu	relativní přírůstek
2000	400	-	-	-	-
2001	417	17	-	1,0425	0,0425
2002	436	19	2	1,0456	0,0456
2003	453	17	-2	1,0390	0,0390
2004	423	-30	-47	0,9338	-0,0662
2005	423	0	30	1,0000	0,0000
2006	429	6	6	1,0142	0,0142
2007	427	-2	-8	0,9953	-0,0047
2008	417	-10	-8	0,9766	-0,0234
2009	400	-17	-7	0,9592	-0,0408
2010	387	-13	4	0,9675	-0,0325
2011	398	11	24	1,0284	0,0284
2012	504	106	95	1,2663	0,2663
2013	488	-16	-122	0,9683	-0,0317
2014	439	-49	-33	0,8996	-0,1004
2015	471	32	81	1,0729	0,0729
2016	473	2	-30	1,0042	0,0042
2017	481	8	6	1,0169	0,0169
2018	526	45	37	1,0936	0,0936
2019	523	-3	-48	0,9943	-0,0057
2020	617	94	97	1,1797	0,1797
2021	625	8	-86	1,0130	0,0130
2022	633	8	0	1,0128	0,0128
2023	572	-61	-69	0,9033	-0,0967
2024	580	9	70	1,0150	0,0150
2025	589	9	0	1,0147	0,0147
2026	597	9	0	1,0145	0,0145
2027	606	9	0	1,0143	0,0143

Zdroj: (ČSÚ, vlastní zpracování, 2023)

V tabulce 3 je vyobrazená časová řada počtu ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji v období 2000–2022. V této tabulce byla statistickou metodou predikce časových řad vytvořena predikce budoucnosti do roku 2027. Ve třetím sloupci je spočítaná první diference, která zobrazuje rozdíl mezi počtem lůžek aktuálního roku a předchozího. Ve

sloupci druhé diference se porovnává rozdíl aktuálního období první diference s předchozí. Největší pokles nastal mezi lety 2012 a 2013. Pokles byl o 122 lůžek. Nejvyšší nárůstek nastal z roku 2019 na rok 2020, kdy nárůst lůžek byl 97. Koeficient růstu a relativní četnost jsou v interpretaci údaje stejného charakteru, proto výsledek interpretace bude stejný.

Graf 3

Zdroj: (ČSÚ, vlastní zpracování, 2023)

Třetí graf nám ukazuje vývoj počtu ubytovacích zařízení. Tento graf je rozdílný od předchozích svojí relativní stálostí a poměrně malými nárůsty a poklesy. Tento jev je způsoben svým charakterem. Hostitelé doufají v nárůst hostů v budoucnu, a proto staví nová ubytovací zařízení. I v případě krize mají zásoby peněz a využívají levnější pracovní síly a dostupnosti materiálu. Tento jev je vidět na tomto grafu na dvou místech, 2011, konec krize, která začala v USA v roce 2008. Do České republiky se dostala o něco později. Druhým jevem je pandemie začínající v roce 2019, kdy hotelníci a hostitelé investují a doufají v návrat. Na konci grafu je predikce do budoucnosti, kdy předpokládám lehký ubytok ubytovacích zařízení způsoben krachem některých podniků, které se již neudrží. Poté lehký nárůst každý rok.

4.4 Počet lůžek v Karlovarském kraji

Tabulka 4 Počet lůžek v Karlovarském kraji

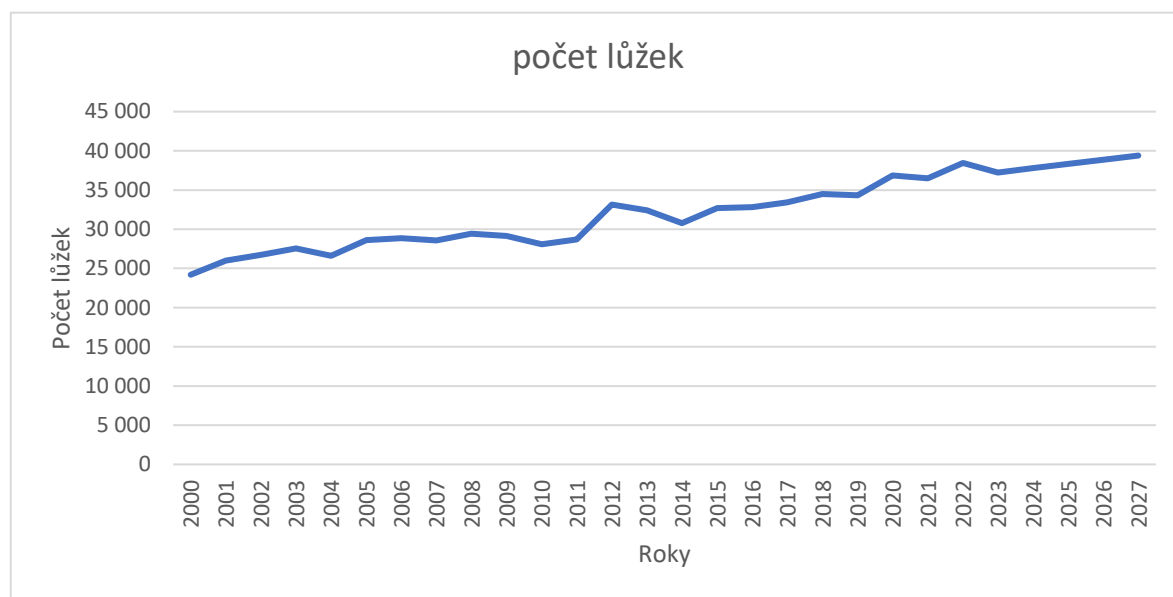
Rok	počet lůžek	1 diference	2 diference	koeficient růstu	relativní přírůstek
2000	24 194	-	-	-	-
2001	25 995	1 801	-	1,0744	0,0744
2002	26 723	728	-1 073	1,0280	0,0280
2003	27 546	823	95	1,0308	0,0308
2004	26 609	-937	-1 760	0,9660	-0,0340
2005	28 607	1 998	2 935	1,0751	0,0751
2006	28 874	267	-1 731	1,0093	0,0093
2007	28 586	-288	-555	0,9900	-0,0100
2008	29 425	839	1 127	1,0294	0,0294
2009	29 149	-276	-1 115	0,9906	-0,0094
2010	28 095	-1 054	-778	0,9638	-0,0362
2011	28 678	583	1 637	1,0208	0,0208
2012	33 132	4 454	3 871	1,1553	0,1553
2013	32 412	-720	-5 174	0,9783	-0,0217
2014	30 786	-1 626	-906	0,9498	-0,0502
2015	32 706	1 920	3 546	1,0624	0,0624
2016	32 828	122	-1 798	1,0037	0,0037
2017	33 445	617	495	1,0188	0,0188
2018	34 504	1 059	442	1,0317	0,0317
2019	34 318	-186	-1 245	0,9946	-0,0054
2020	36 869	2 551	2 737	1,0743	0,0743
2021	36 500	-369	-2 920	0,9900	-0,0100
2022	38 446	1 946	2 315	1,0533	0,0533
2023	37 246	-1 200	-3 146	0,9688	-0,0312
2024	37 783	537	1 737	1,0144	0,0144
2025	38 320	537	0	1,0142	0,0142
2026	38 857	537	0	1,0140	0,0140
2027	39 394	537	0	1,0138	0,0138

Zdroj: (ČSÚ, vlastní zpracování, 2023)

Tabulka 4 sleduje vývoj počtu lůžek v ubytovacích zařízeních v Karlovarském kraji v období let 2000 až 2022 s predikcí do roku 2027. V roce 2001 došlo k nárůstu počtu lůžek o 1 801 oproti roku 2000. Tento trend pokračoval s různými mírami růstu a poklesu v následujících letech. Například v roce 2012 došlo k největšímu poklesu počtu lůžek, kdy pokles byl o 720 lůžek. Naopak nejvyšší nárůst počtu lůžek nastal z roku 2019 na rok 2020, kdy nárůst lůžek byl 2 551. Koeficient růstu a relativní přírůstek, které jsou v tabulce uvedeny, ukazují, jak

se měnil počet lůžek v průběhu let v procentech. Tyto hodnoty jsou stejné, protože obě reprezentují stejný koncept-procentuální změnu počtu lůžek z roku na rok. Podle predikce v tabulce se očekává, že v budoucích letech (2024-2027) bude počet lůžek ročně stoupat o 537 lůžek.

Graf 4

Zdroj: (ČSÚ, vlastní zpracování, 2023)

Tento graf zobrazuje vývoj počtu lůžek od roku 2000 do predikovaného roku 2027. Je patrný stálý nárůst počtu lůžek s výjimkou mírných poklesů a stagnací. V období let 2008 až 2010 je vidět mírný pokles, což mohl být důsledek globální finanční krize. Od roku 2010 do roku 2022 je pozorován stabilní růst, který by mohl být dán oživením ekonomiky a rostoucím zájmem o cestování. Predikce ukazuje na mírné zpomalení růstu v následujících letech, což by mohlo souviset s očekávanou ekonomickou nejistotou nebo změnami v trendech cestování. Podobně jako třetí graf ukazuje relativní stálost s poměrně malými nárůsty a poklesy. Tento jev může být způsoben tím, že provozovatelé ubytovacích zařízení doufají v budoucí nárůst počtu hostů a investují do nových lůžek. I v případě krize, jako byla ta, která začala v USA v roce 2008 a postihla Českou republiku o něco později, nebo pandemie začínající v roce 2019, mají provozovatelé zásoby peněz a využívají levnější pracovní síly a dostupnost materiálu k rozšíření kapacity. Na konci grafu je predikce do budoucnosti, která předpokládá lehký ubytok počtu lůžek způsobený krachem některých podniků, které se již

neudrží. Poté lehký nárůst každým rokem. Tento trend může být ovlivněn očekávanou ekonomickou nejistotou nebo změnami v trendech cestování.

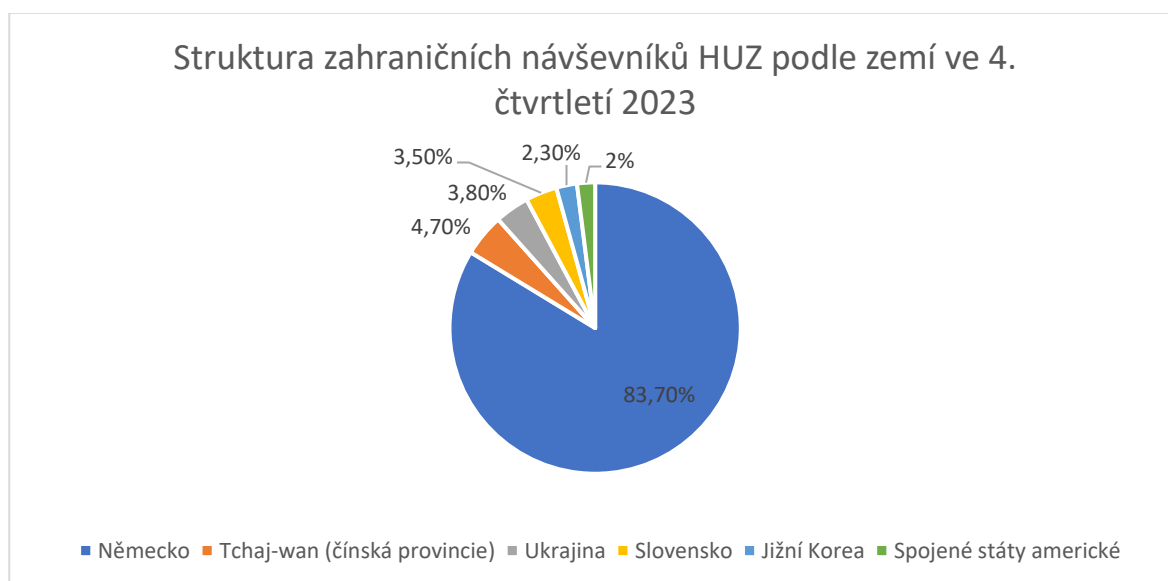
4.5 Srovnání zahraničních návštěvníků v Karlovarském kraji

V této části bakalářské práce se podívám na tři různé roky ve stejném období a analyzuji jejich návštěvnost rezidentů a nerezidentů. U nerezidentů se podrobněji podívám na změny v zastoupení národností v různých letech.

4.5.1 Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních ve 4. čtvrtletí 2023

V čtvrtém čtvrtletí roku 2023 zaznamenal Karlovarský kraj celkový počet 317 817 hostů. Z tohoto počtu bylo 137 644 rezidentů a 180 173 nerezidentů. Zastoupení nerezidentů je podrobně zobrazeno na Grafu 5 (ČSÚ, 2024).

Graf 5

Zdroj: (ČSÚ, vlastní zpracování, 2024)

Na grafu 5 je zřejmé, že v čtvrtém čtvrtletí roku 2023 byla národnost s největší reprezentací turistů v Karlovarském kraji Německo s podílem 83,7 %. To je velmi významný podíl, který ukazuje silné turistické vazby mezi Německem a Karlovarským krajem. Na druhém místě je Tchaj-wan, který je označen jako čínská provincie, s podílem pouhých 4,7 %. I když je tento

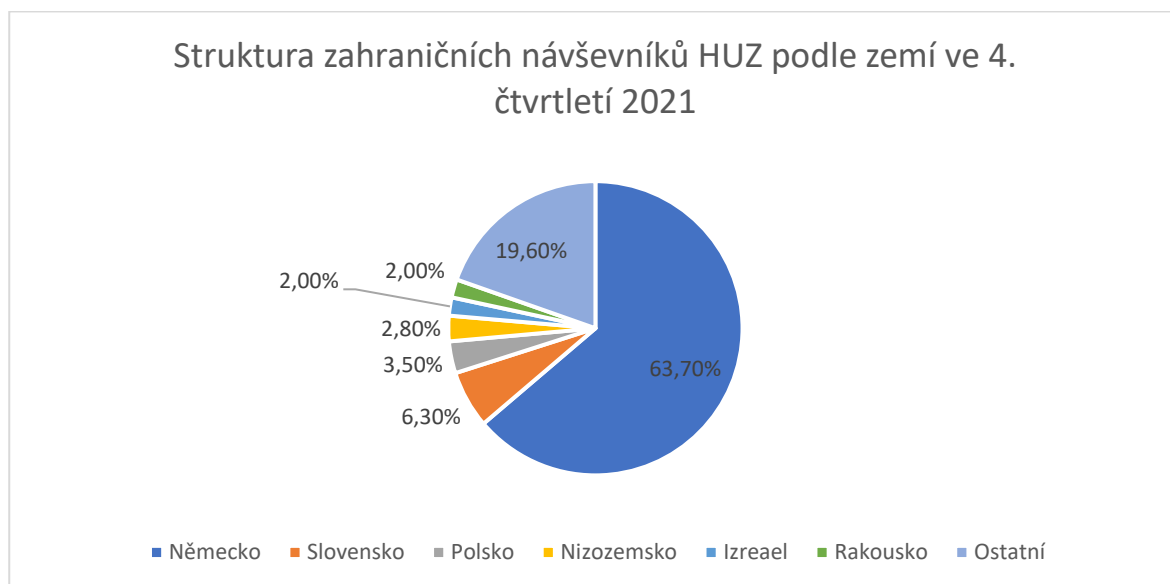
podíl mnohem menší než podíl Německa, stále to ukazuje, že Karlovarský kraj je atraktivní destinací pro návštěvníky z Tchaj-wanu. Dalšími zastoupenými skupinami jsou Ukrajinci s 3,8 % a Slováci s mírně menším zastoupením 3,5 %. Tyto procentuální podíly ukazují, že i přes geografickou blízkost těchto zemí k České republice jejich občané tvoří jen malou část turistů v Karlovarském kraji. Nakonec máme návštěvníky z Jižní Koreje (2,3 %) a ostatní (2 %). I když jsou tyto procentuální podíly relativně malé, stále to ukazuje, že Karlovarský kraj je populární destinací pro návštěvníky z různých částí světa.

Celkově tedy z 693 723 návštěvníků, kteří navštívili Karlovarský kraj ve čtvrtém čtvrtletí roku 2023, tvořili Němci výraznou většinu. Tento fakt může odrážet řadu faktorů, včetně geografické blízkosti Německa, historických vazeb a možná i specifických turistických atrakcí, které Karlovarský kraj nabízí. Je důležité si uvědomit, že tyto údaje jsou specifické pro čtvrté čtvrtletí roku 2023 a mohou se lišit v jiných časových obdobích. Například v letních měsících by mohl být podíl návštěvníků z teplejších zemí vyšší. Rovněž je třeba vzít v úvahu, že globální události jako jsou pandemie nebo politické změny, mohou ovlivnit cestovní vzorce. Tato analýza ukazuje, jak různorodí mohou být návštěvníci Karlovarského kraje a jak významnou roli hraje turismus v regionu. Je to také připomínka toho, jak může být cestovní ruch důležitým zdrojem příjmů a jak může přispívat ke kulturní výměně a porozumění mezi národy.

4.5.2 Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních ve 4. čtvrtletí 2021

V posledním čtvrtletí roku 2021 zaznamenal Karlovarský kraj celkovou návštěvnost 911 681 osob. Z tohoto počtu bylo 345 190 rezidentů a 566 491 nerezidentů. Rozdělení těchto skupin podle národnosti je zobrazeno na Grafu 6. Tato data poskytují užitečný přehled o turistické aktivitě v regionu během daného období (ČSÚ, 2022).

Graf 6

Zdroj: (ČSÚ, vlastní zpracování, 2022)

Graf 6 nám ukazuje strukturu zahraničních návštěvníků za čtvrtý kvartál roku 2021. Toto období bylo vybráno, protože bylo poslední období před začátkem války na Ukrajině a tím pádem i před válkou v Gaze (Izrael). Jak vidíme, tak největší skupinou návštěvníků i v tomto období jsou také Němci jako v roce 2023 viz graf 5, už to však není tak velké procento. Druhou největší národnostní skupinou jsou Slováci s radikálně menším zastoupením a to s 6,3 %. Třetí v seznamu jsou Poláci s 3,5 %. Dále máme Nizozemsko (2,8 %), Izrael (2,0 %), Rakousko (2,0 %) a ostatní (19,6 %).

Na rozdíl od struktury zahraničních návštěvníků Karlovarského kraje z roku 2023 viz graf 5 je zastoupení návštěvníků rozdílné. Hlavním znakem je, že v roce 2021 byli na hlavních příčkách cizinci převážně z Evropské unie. Dalším velkým rozdílem je dostatečně velká

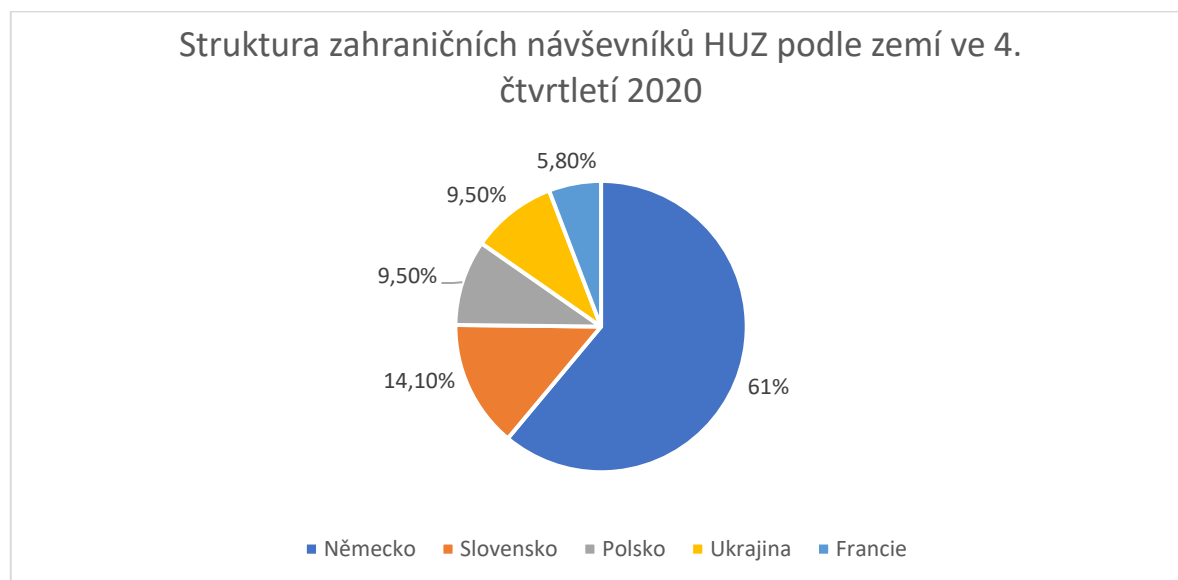
reprezentace občanů z Izraele tak, že se dostali samostatně do statistiky. Nakonec je překvapivá 19,6 % velká skupina ostatní z 345190 nerezidentů.

4.5.3 Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních ve 4. čtvrtletí 2020

V posledním čtvrtletí roku 2020 byl zaznamenán významný pokles počtu nerezidentních turistů. Celkový počet hostů dosáhl 46 014, z nichž 39 994 byli rezidenti a pouze 6 020 byli nerezidenti. Tito nerezidenti byli kategorizováni podle své národnosti, jak je znázorněno v grafu 7. Tento výrazný pokles počtu nerezidentních turistů byl způsoben pandemickými opatřeními spojenými s COVID-19, které omezily přesun turistů přes hranice. Tato opatření měla značný dopad na turistický ruch a ekonomiku.

Je důležité zdůraznit, že tato data by měla být interpretována s ohledem na kontext a možné omezení. Například, pokud byla data shromážděna během pandemie COVID-19, počet nerezidentů mohl být ovlivněn cestovními omezeními (ČSÚ, 2021).

Graf 7

Zdroj: (ČSÚ, vlastní zpracování, 2021)

Graf 7 ukazuje zahraniční návštěvníky HUZ v Karlovarském kraji ve 4. čtvrtletí roku 2020. Nejčastějším cizím národem je Německo, které zastupuje 61,0 % všech zahraničních návštěvníků. Dalším národem je Slovensko, které má neuvěřitelných 14,1 %, s porovnáním

s grafem 5 a grafem 6 je to velké procento, v roce 2023 mělo Slovensko 3,5 % a v roce 2021 mělo 6,3 %, což nám říká, že počet slovenských turistů v Karlovarském kraji postupně ubývá. Polských návštěvníků je 9,5 %, což je o 6 % více než ve stejném období v roce 2021 a ve čtvrtém kvartálu roku 2023 nemají dostatečné procento, aby se objevilo na grafu. Ukrajinci mají 9,5 % a Francouzi 5,8 % z 6020 nerezidentů.

5 Výsledky a diskuse

5.1 HUZ Karlovarský kraj

Podle tabulky 1, která ukazuje časovou řadu návštěvnosti hostů HUZ v Karlovarském kraji od roku 2012 do roku 2024 s predikcí do roku 2027, je zřejmé, že návštěvnost prošla několika významnými změnami.

Největší přírůstek návštěvnosti byl zaznamenán mezi lety 2021 a 2022, kdy počet návštěvníků vzrostl o 447 485. Tento nárůst je možné připsat uvolnění pandemických restrikcí. Naopak největší pokles návštěvnosti nastal mezi lety 2019 a 2020, kdy byly zavedeny omezující opatření v pohybu obyvatel a jejich možnosti cestování.

Pokud se podíváme na koeficient růstu a relativní přírůstek, vidíme, že nejvyšší hodnota růstu byla z roku 2021 na rok 2022, zatímco nejnižší pokles nastal z roku 2019 na rok 2020.

Na grafu je vidět lehký pokles návštěvnosti mezi lety 2012 a 2014. Od roku 2014 do roku 2019 však došlo k relativně prudkému nárůstu návštěvnosti, který byl následován obrovským propadem. Tento propad je možné připsat covidové pandemii, která způsobila obrovské škody na množství návštěvníků Karlovarského kraje.

V roce 2021 byla návštěvnost stagnující s lehkým přírůstkem, což bylo způsobeno stále trvajícím pandemickým stavem a stagnací cestovního ruchu. V roce 2022 došlo k velkému nárůstu návštěvnosti, který se vrátil téměř na úroveň roku 2019. Tento nárůst je možné připsat konci pandemického stavu, který skončil 5. května 2022. Po ukončení omezení bylo možné znovu cestovat, což vedlo k velkému nadšení pro cestování po uvolnění restrikcí.

Tato analýza ukazuje, jak velký dopad měla pandemie na návštěvnost Karlovarského kraje a jak rychle se návštěvnost může zotavit po uvolnění restrikcí. Je důležité tyto informace zohlednit při plánování budoucích strategií pro rozvoj cestovního ruchu v regionu.

5.2 Ubytování hostů v lázeňských zařízeních

V tabulce číslo 2 je zobrazena časová řada dat ubytovaných hostů v lázeňských zařízeních v Karlovarském kraji od roku 2012 do roku 2024 s predikcí do roku 2027. Tato data byla analyzována pomocí metod pro elementární časové řady a jejich predikci do budoucnosti.

Z dat je patrné, že největší nárůst hostů byl mezi lety 2021 a 2022, což lze připsat uvolněním restrikcí v cestovním ruchu po pandemii covid-19. Naopak největší pokles byl zaznamenán mezi lety 2019 a 2020, kdy počet hostů klesl o 245 564, což představuje pokles o 45 %. Tento drastický pokles je možné vysvětlit zavedením restrikcí v cestovním ruchu tehdejší vládou jako prevenci před šířením SARS-CoV-2.

Ve čtvrtém sloupci tabulky je vypočítána druhá diference, která nabývá nejvyšších hodnot mezi lety 2020 a 2021 a nejnižších hodnot mezi lety 2019 a 2020. Pátý sloupec představuje koeficient růstu a šestý sloupec relativní přírůstek. Nejvyšší relativní přírůstek byl zaznamenán v roce 2022 a nejmenší v roce 2020, kdy se dokonce snížil o 0,4498.

Z dat je také patrné, že mezi lety 2012 a 2013 došlo k mírnému nárůstu ubytovaných hostů v lázeňských zařízeních v Karlovarském kraji. Tento nárůst byl následován poklesem, který skončil v roce 2015 na 417 806 hostů. V další části grafu je vidět prudký pokles růstu v roce 2019 způsobený pandemickými opatřeními. Tato opatření způsobila drastický pokles ubytovaných hostů v lázeňských zařízeních. Tento pokles pokračoval i v následujícím roce, kdy prudce vzrostl na hodnotu velmi podobnou předpandemické. V následujícím roce překonalo ubytování hostů v lázeňských zařízeních všechny předchozí roky a dosáhlo svého maxima na hodnotě 636 225 hostů.

V poslední části grafu je vidět predikce na nadcházející roky, která předpovídá návrat k stabilnějším číslům s mírným růstem každým rokem po pandemii. Tato predikce odráží očekávané nadšení hostů cestovat po pandemii.

Z výše uvedeného je zřejmé, že pandemie covid-19 měla významný dopad na ubytování hostů v lázeňských zařízeních v Karlovarském kraji. Přestože byl zaznamenán prudký pokles v roce 2020, data naznačují, že se ubytování hostů postupně zotavuje a vrací se k předpandemickým úrovním. Predikce do budoucnosti naznačuje, že tento trend bude

pokračovat s očekávaným mírným růstem každým rokem. Tato analýza poskytuje důležitý přehled o vývoji ubytování hostů v lázeňských zařízeních v Karlovarském kraji a může být užitečná pro budoucí plánování a rozhodování v oblasti cestovního ruchu.

5.3 Počet ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji

V tabulce 3 je zobrazena časová řada počtu ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji od roku 2000 do roku 2022 s predikcí do roku 2027. Tato data byla analyzována pomocí statistické metody predikce časových řad.

Z dat je patrné, že největší pokles počtu ubytovacích zařízení nastal mezi lety 2012 a 2013, kdy pokles byl o 122 ubytovacích zařízení. Naopak nejvyšší nárůst byl zaznamenán mezi lety 2019 a 2020, kdy nárůst byl o 97 ubytovacích zařízení.

Ve třetím sloupci tabulky je vypočítána první diference, která zobrazuje rozdíl mezi počtem ubytovacích zařízení aktuálního roku a předchozího. Ve sloupci druhé diference se porovnává rozdíl aktuálního období první diference s předchozí.

Z grafu je také patrné, že vývoj počtu ubytovacích zařízení je relativně stabilní s poměrně malými nárůsty a poklesy. Tento jev je způsoben svým charakterem. Hostitelé doufají v nárůst hostů v budoucnu, a proto staví nová ubytovací zařízení. I v případě krize mají zásoby peněz a využívají levnější pracovní síly a dostupnosti materiálu.

Dva klíčové body v grafu jsou rok 2011, který označuje konec krize, která začala v USA v roce 2008 a do České republiky se dostala o něco později, a rok 2019, kdy začala pandemie covid-19. V obou těchto obdobích hoteliéři a hostitelé investovali a doufali v návrat k normálu.

Na konci grafu je predikce do budoucnosti, která předpokládá lehký ubytek lůžek způsobený krachem některých podniků, které se již neudrží, a poté lehký nárůst každým rokem.

Z výše uvedeného je zřejmé, že počet ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji prošel v průběhu let různými fázemi. Přestože byly zaznamenány významné poklesy a nárůsty, celkový trend je relativně stabilní. Predikce do budoucnosti naznačuje, že tento trend bude pokračovat s očekávaným mírným růstem každým rokem. Tato analýza poskytuje důležitý

přehled o vývoji počtu ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji a může být užitečná pro budoucí plánování a rozhodování v oblasti cestovního ruchu.

5.4 Vývoj počtu lůžek v Karlovarském kraji

Vývoj počtu lůžek v ubytovacích zařízeních v Karlovarském kraji v období let 2000 až 2022 s predikcí do roku 2027 ukazuje na dynamické změny v ubytovacích kapacitách regionu. Zatímco v roce 2001 došlo k výraznému nárůstu počtu lůžek o 1 801 oproti roku 2000, v roce 2012 byl zaznamenán největší pokles počtu lůžek o 720.

Tyto fluktuace mohou být ovlivněny řadou faktorů, včetně ekonomických cyklů, změn v turistickém průmyslu a politických rozhodnutí. Například pokles v roce 2012 mohl být důsledkem globální finanční krize, která měla vliv na celosvětový turistický průmysl. Naopak nárůst počtu lůžek v roce 2020 o 2 551 mohl být důsledkem oživení ekonomiky a rostoucího zájmu o cestování.

Koeficient růstu a relativní přírůstek, které jsou v tabulce uvedeny, ukazují, jak se měnil počet lůžek v průběhu let v procentech. Tyto hodnoty jsou stejné, protože obě reprezentují stejný koncept-procentuální změnu počtu lůžek z roku na rok.

Podle predikce v tabulce se očekává, že v budoucích letech (2024-2027) bude počet lůžek ročně stoupat o 537 lůžek. Tato predikce je založena na statistické metodě časových řad. Je důležité poznamenat, že tato predikce může být ovlivněna řadou neznámých faktorů včetně budoucích ekonomických podmínek a změn v trendech cestování.

Celkově lze říci, že vývoj počtu lůžek v ubytovacích zařízeních v Karlovarském kraji odráží dynamiku a proměnlivost turistického průmyslu. Další výzkum by mohl zkoumat, jaké faktory nejvíce ovlivňují tyto změny a jak mohou politická rozhodnutí a strategie v oblasti cestovního ruchu přispět k udržitelnému rozvoji ubytovacích kapacit v regionu.

5.5 Srovnání zahraničních návštěvníků v Karlovarském kraji

Analýza návštěvnosti v hromadných ubytovacích zařízeních v Karlovarském kraji v posledním čtvrtletí let 2020, 2021 a 2023 ukazuje dynamické změny v turistickém průmyslu. V roce 2020, během pandemie COVID-19, byl zaznamenán významný pokles počtu

nerezidentních turistů. Toto omezení cestování mělo značný dopad na turistický ruch a ekonomiku regionu.

V roce 2021 se návštěvnost rozložila mezi různé národnosti, přičemž druhou největší národnostní skupinou byli Slováci. Toto může odrážet geografickou blízkost a kulturní podobnosti mezi Českou republikou a Slovenskem.

V roce 2023 byla většina návštěvníků z Německa, což může odrážet různé faktory, geografická blízkost Německa, historické vazby a možná i specifické turistické atrakce, které Karlovarský kraj nabízí. Druhou největší národnostní skupinou byl Tchaj-wan, což může odrážet rostoucí zájem o cestování mezi oběma zeměmi.

V obou letech byla významná část návštěvníků tvořena “ostatními” národnostmi. To ukazuje na různorodost návštěvníků Karlovarského kraje a potenciál pro další rozvoj turistického průmyslu.

Při pohledu do budoucnosti je důležité vzít v úvahu možné vlivy na turistický průmysl. Globální události, jako jsou pandemie nebo politické změny, mohou ovlivnit cestovní vzorce a mohou mít dopad na návštěvnost v Karlovarském kraji. Je tedy důležité sledovat tyto trendy a přizpůsobovat strategie v oblasti cestovního ruchu tak, aby byly v souladu s měnícími se podmínkami.

Celkově lze říci, že vývoj návštěvnosti v Karlovarském kraji odráží dynamiku a proměnlivost turistického průmyslu. Další výzkum by mohl zkoumat, jaké faktory nejvíce ovlivňují tyto změny a jak mohou politická rozhodnutí a strategie v oblasti cestovního ruchu přispět k udržitelnému rozvoji ubytovacích kapacit v regionu.

6 Závěr

Analýza návštěvnosti hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) a lázeňských zařízeních v Karlovarském kraji od roku 2012 do roku 2024 s predikcí do roku 2027 ukazuje, jak dynamický a proměnlivý může být turistický průmysl.

Významné změny v návštěvnosti, které byly zaznamenány v průběhu let, odrážejí řadu faktorů, včetně globálních událostí, jako je pandemie COVID-19, a jejich dopad na cestovní vzorce. Zatímco pandemie vedla k drastickému poklesu návštěvnosti, uvolnění restrikcí vedlo k rychlému zotavení a nárůstu počtu návštěvníků.

Tato analýza také ukazuje, jak různorodí mohou být návštěvníci Karlovarského kraje. Přestože většina návštěvníků pochází z Německa, region navštěvují také turisté z různých částí světa, což ukazuje na potenciál pro další rozvoj turistického průmyslu.

Při pohledu do budoucnosti je důležité vzít v úvahu možné vlivy na turistický průmysl. Globální události, jako jsou pandemie nebo politické změny, mohou ovlivnit cestovní vzorce a mohou mít dopad na návštěvnost v Karlovarském kraji. Je tedy důležité sledovat tyto trendy a přizpůsobovat strategie v oblasti cestovního ruchu tak, aby byly v souladu s měnícími se podmínkami.

Celkově lze říci, že vývoj návštěvnosti v Karlovarském kraji odráží dynamiku a proměnlivost turistického průmyslu. Další výzkum by mohl zkoumat, jaké faktory nejvíce ovlivňují tyto změny a jak mohou politická rozhodnutí a strategie v oblasti cestovního ruchu přispět k udržitelnému rozvoji ubytovacích kapacit v regionu.

Tato bakalářská práce se zaměřila na analýzu vývoje ubytovacích kapacit v lázeňských zařízeních v Karlovarském kraji. Byly zaznamenány významné změny v počtu ubytovacích zařízení a lůžek v průběhu let, které byly ovlivněny řadou faktorů, včetně ekonomických cyklů, změn v turistickém průmyslu a politických rozhodnutí.

Pandemie covid-19 měla významný dopad na ubytování hostů, ale data naznačují, že se ubytování hostů postupně zotavuje a vrací se k předpandemickým úrovním. Predikce do

budoucnosti naznačuje, že tento trend bude pokračovat, s očekávaným mírným růstem každým rokem.

Výsledky této analýzy poskytují důležitý přehled o vývoji ubytovacích kapacit v Karlovarském kraji a mohou být užitečné pro budoucí plánování a rozhodování v oblasti cestovního ruchu. Je důležité poznamenat, že předpokládaný vývoj může být ovlivněn řadou neznámých faktorů, včetně budoucích ekonomických podmínek a změn v trendech cestování.

Tato práce tak přispívá k lepšímu porozumění dynamiky ubytovacích kapacit v lázeňských zařízeních a jejich významu pro cestovní ruch v Karlovarském kraji. Další výzkum by mohl prohloubit tyto poznatky a poskytnout další náhledy do tohoto důležitého sektoru.

7 Seznam použitých zdrojů

ARLT, J. a M. ARLTOVÁ. *Ekonomické časové řady*. Praha: Professional Publishing, 2009. ISBN 978-80-86946-85-6.

BENEŠOVÁ, Petra a KRUIŠOVÁ, Hana, 2015. *Zdravotně orientovaný cestovní ruch*. Praha: Idea servis. ISBN 978-80-85970-85-2.

ČSÚ. Návštěvnost v Karlovarském kraji ve 4. čtvrtletí 2021. Online. 09.02.2024. [cit. 2024-03-07.] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xk/navstevnost-v-karlovarskem-kraji-ve-4-ctvrtlet-2021>.

ČSÚ, 2023. Návštěvnost v Karlovarském kraji ve 4. čtvrtletí 2022. Online. [cit. 2024-03-07] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xk/navstevnost-v-karlovarskem-kraji-ve-4-ctvrtlet-2022-predbezne-udaje>.

ČSÚ, 2024. Charakteristika Karlovarského kraje. Online. 03.01.2024. Dostupné také z: https://www.czso.cz/csu/xk/charakteristika_karlovarskeho_kraje.

ČSÚ, 2024. Návštěvnost v Karlovarském kraji ve 4. čtvrtletí 2023. Online. 19.02.2024. . [cit. 2024-03-07]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xk/navstevnost-v-karlovarskem-kraji-ve-4-ctvrtlet-2023>

ČSÚ. 2024. *Cestovní ruch*. Online. 20.02.2024. [cit. 2024-03-07]. Dostupné také z: https://www.czso.cz/csu/xk/cestovni_ruch-xk.

ČSÚ. *Charakteristika Karlovarského kraje* [online]. 2024, 03.01.2024 [cit. 2024-03-02]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xk/charakteristika_karlovarskeho_kraje

HOLČÍK, Jiří, 2012. *Signály, časové řady a lineární systémy*. Brno: AKADEMICKÉ NAKLADATELSTVÍ CERM. ISBN 978-80-7204-792-5.

HOLEŠINSKÁ, Andrea, 2012. *Destinační management jako nástroj regionální politiky cestovního ruchu*. Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5847-7.

KARLOVARSKÝ KRAJ, 2022. *Statistiky v oblasti cestovního ruchu*. Online. 30. 9. 2022. Dostupné z: <https://www.kr-karlovarsky.cz/temata/cestovni-ruch-lazenstvi/statistiky-v-oblasti-cestovniho-ruchu>.

KARLOVARSKÝ KRAJ. *Koncepce rozvoje cestovního ruchu v Karlovarském kraji* [online]. 2024, 12. 1. 2024 [cit. 2024-02-28]. Dostupné z: <https://www.kr-karlovarsky.cz/karlovarsky-kraj/strategie-koncepce-plany/koncepce-rozvoje-cestovniho-ruchu-v-karlovarskem-kraji>

KARLOVARSKÝ KRAJ. *Koncepce rozvoje cestovního ruchu v Karlovarském kraji*. Online. 12. 1. 2024. Dostupné také z: <https://www.kr-karlovarsky.cz/karlovarsky-kraj/strategie-koncepce-plany/koncepce-rozvoje-cestovniho-ruchu-v-karlovarskem-kraji>.

KARLOVARSKÝ KRAJ. *Statistiky v oblasti cestovního ruchu*. Online. 30. 9. 2022. Dostupné také z: <https://www.kr-karlovarsky.cz/temata/cestovni-ruch-lazenstvi/statistiky-v-oblasti-cestovniho-ruchu>.

KARLOVARSKÝ KRAJ. *Základní informace* [online]. 2024, 10. 1. 2024 [cit. 2024-02-28]. Dostupné z: <https://www.kr-karlovarsky.cz/karlovarsky-kraj/o-kraji/zakladni-informace>

KOTÍKOVÁ, Halina, 2013. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4603-6.

MŠMT. *OZNÁMENÍ O UKONČENÍ STAVU PANDEMICKÉ POHOTOVOSTI* [online]. 2022, 4.5.2022 [cit. 2024-03-02]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/5-5-2022-oznameni-o-ukonceni-stavu-pandemicke-pohotovosti>

ŠTĚDRŮŇ, Bohumír, Martin POTŮČEK, Jaroslav KNÁPEK a Petr MAZOUCH. *Prognostické metody a jejich aplikace*. C.H. Beck, 2012. ISBN 9788071791744.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. *Aktuální opatření na podporu ekonomiky* [online]. 29. 11. 2021 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/podpora-a-ulevy-pro-podnikatele-a-zamestnance-180601/>

ZPRÁVY KARLOVARSKO. *Cestovní ruch: Návštěvnost v Karlovarském kraji*. Online. 10.2.2022. Dostupné také z: <https://zpravykarlovarsko.cz/cestovni-ruch-navstevnost-v-karlovarskem-kraji/>.

ZVÁRA, Karel. *Regrese*. Praha: Matfyzpress, 2008. ISBN 978-80-7378-041-8.

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratek

8.1 Seznam tabulek

Tabulka 1 (ČSÚ, vlastní zpracování).....	26
Tabulka 2 (ČSÚ, vlastní zpracování).....	28
Tabulka 3 (ČSÚ, vlastní zpracování).....	30
Tabulka 4 (ČSÚ, vlastní zpracování).....	32

8.2 Seznam grafů

Graf 1	27
Graf 2	29
Graf 3	31
Graf 4	33
Graf 5	34
Graf 6	36
Graf 7	37

8.3 Seznam použitých zkratek

HUZ – hromadná ubytovací zařízení

ČSÚ – Český statistický úřad

WTO – World trade organization, Světová obchodní organizace

PRKK – Program rozvoje Karlovarského kraje, zkráceně